

hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi
maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
-umumi o'rta ta'lim maktabi
to'garak rahbari
ning
20__-20__-o'quv yili uchun

DRAMA

TO'GARAK

HUJJATLARI

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

Nº	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O‘tkazilgan xona _____

“_____” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari To‘garak rahbari _____

“_____” To ‘garak mashg’ulotlar o’tkazilish sanalari To ‘garak rahbari

To ‘garak rahbari

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Drama” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

Nº	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Drama janrlari	1		
2.	Zamonaviy dramatik asarlar	1		
3.	Adabiyotda drama	1		
4.	Drama turlari	1		
5.	Komediya	1		
6.	Fojia va fars	1		
7.	Opera	1		
8.	Komediya va fojianing klassik namunasi	1		
9.	Drama uchun asosiy shartlar	1		
10.	Drama janrining o‘ziga xos xususiyatlari	1		
11.	Dramaning boshqa turlardan ajratadigan xususiyati	1		
12.	Roman qahramoni bilan drama qahramoni o‘rtasida farqlar	1		
13.	Erkin A’zamning dramaturglik mahorati	1		
14.	“Jannat o‘zi qaydadir” dramasida hayot haqiqati va badiiy tasvir	1		
15.	Adabiy janrlar	1		
16.	A.Eposning katta janrlari	1		
17.	Dramaning asosiy janrlari	1		
18.	Dramatik turning o‘ziga xos xususiyatlari	1		
19.	Drama va teatr, dramatik asar va uning sahna talqini	1		
20.	Dramatik asarlarni janrlarga ajratish prinsiplari	1		
21.	Dramatik janrlar haqida	1		
22.	Tragikomediya	1		
23.	Kino san’atining inson ongi va tafakkuri, jamiyat hayotiga ta’siri	1		
24.	Bugungi o‘zbek dramaturgiyasi	1		
25.	Dramaturgiyada hayot haqiqatining ifodalanishi	1		
26.	Drama asarlari	1		
27.	Drama turiga mansub janrlar pesa	1		
28.	Drama janrining o‘ziga xos xususiyatlari	1		
29.	Drama adabiyoti va teatr san’ati	1		
30.	Dramaning badiiy adabiyoti	1		
31.	O‘zbek dramaturgiyasida pafos va ko‘pqatlamlilik	1		
32.	Alloma shaxslarning obrazini yaratish	1		
33.	O‘zbek xalq og‘zaki dramasi	1		
34.	O‘zbek folklorshunosligi og‘zaki dramasi	1		

Mavzu: Drama janrlari

Mashg'ulotning maqsadi:

Ta'limiyl maqsad: to'garak a'zolari faolligi, mustaqilligini va dramaga bo'lgan qiziqishini hamda so'z boyligini o'stirish, og'zaki nutqini shakillantirish, mantiqiy fikrlashga o'rgatish, tafakkur olamini kengaytirish.

Tarbiyaviy maqsad: o'quvchilarga insonparvarlik, mehr-oqibat, ilmlli va zehnli bo'lish, mehnatsevarlik, adolatparvarlik tuyg'ularini singdirish, ularni insoniy xislatlar ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi maqsad: O'zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo'nalishlariga muvofiq to'garak a'zolarini sifatlari o'qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo'lgan, hozirgi zamondan bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg'ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishslash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman", "muammo va yechim" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid rasm, ko'rgazmalar va tarqatma materiallar, o'quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Drama janrlari: tragediya, komediya, drama (janr sifatida) va tragikomediya.

dramaturgiya janrlaridan biri. Ma'rifikatparvarlik davri (Didro, Lessing) dan boshlab Drama badiiy adabiyotning etakchi janrlaridan biriga aylangan.

Unda insonning ziddiyatli hayoti ifodalananadi. Tarixiy Dramaga fojiaviylik xos. O'zbek

dramaturgiysi 20-asr boshlarigacha og'zaki shaklda mavjud edi. 20-asrning 1-yarmida

dastlabki yozma milliy sahna asarlari yaratildi:

«Padarkush yoki «To'y» (Nusratulla Qudratulla va Hoji Mu'in), «Boy ila xizmatkor»,

«ko'knor», «Mazluma xotin» (Hoji Mu'in), «Juvonmarg», «ahmoq» (Abdulla Badriy),

«Baxtsiz kuyov» (Abdulla Qodiriy), «Zaharli hayot», «ilm hidoyati» (Hamza), «Pinak»,

«advokatlik osonmi?»(Avloniy) va boshqalar. Bular Drama janri imkoniyatlarini o'zida

to'la ifodaladi. 20-30-yillarda o'zbek dramaturgiysi G'ulom Zafariy, Fitrat, Cho'lpon,

Ziyo Said, Xurshid, Sobir Abdulla va boshqa dramaturglar ijodi tufayli yanada rivojlandi.

40-yillar dramaturgiysi 2-jahon urushi va urushdan keyingi davr vazifalariga muvofiq taraqqiy etdi.

IV. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

V. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Mavzu: Zamonaviy dramatik asarlar

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy maqsad: to‘garak a’zolari faolligi, mustaqilligini va dramaga bo‘lgan qiziqishini hamda so‘z boyligini o‘sirish, og‘zaki nutqini shakillantirish, mantiqiy fikrlashga o‘rgatish, tafakkur olamini kengaytirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarga insonparvarlik, mehr-oqibat, ilmli va zehnli bo‘lish, mehnatsevarlik, adolatparvarlik tuyg‘ularini singdirish, ularni insoniy xislatlar ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a’zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jahozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Zamonaviy dramatik asarlarda o‘zbek xalqi tarixi, buyuk siymolar ko‘proq yoritildi. H. Olimjon, Izzat

Sulton, uyg‘un, Shayxzoda kabilar insonparvarlik va vatanparvarlik ruhi bilan sug‘orilgan «Muqanna», «Jaloliddin», «Alisher Navoiy», «Mirzo Ulug‘bek» kabi tragediya va dramalar yaratdilar. O‘zbek dramaturgiyasining yetuk namunalari bu janrning eng yaxshi an‘analari asosida yaratildi. Dramada davr muammolari va hayotiy ziddiyatlarni ichki ruhiy kechinmalar asosida ifodalash o‘zbek sahna asarlarining etakchi xususiyatiga aylandi. A. Qahhorning «shohi so‘zana», «Tobutdan tovush», I. Sultonning «Imon», Uyg‘unning «Parvona», O‘. Umarbekovning «Qiyomat qarz» pyesalari shular jumlasidan. Ad.: Belinskiy V. G., Tanlangan asarlar, T., 1955; Rahmonov M., O‘zbek teatri tarixi (XVIII asrdan XX asr avvaligacha), T., 1968; Imomov B., Jo‘raev Q., Hakimova H., O‘zbek dramaturgiysi tarixi, T., 1995. Murod Ibrohimov.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e’lon qilish: yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Mavzu: Adabiyotda drama

Mashg'ulotning maqsadi:

Ta'limiyl maqsad: to'garak a'zolari faolligi, mustaqilligini va dramaga bo'lgan qiziqishini hamda so'z boyligini o'stirish, og'zaki nutqini shakillantirish, mantiqiy fikrlashga o'rgatish, tafakkur olamini kengaytirish.

Tarbiyaviy maqsad: o'quvchilarga insonparvarlik, mehr-oqibat, ilmli va zehnli bo'lish, mehnatsevarlik, adolatparvarlik tuyg'ularini singdirish, ularni insoniy xislatlar ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi maqsad: O'zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo'nalishlariga muvofiq to'garak a'zolarini sifatlari o'qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo'lgan, hozirgi zamondan bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg'ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishslash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman", "muammo va yechim" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid rasm, ko'rgazmalar va tarqatma materiallar, o'quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Adabiyotda drama - bu yozma dialog (yoki nasr yoki she'riyat) ijrosi orqali xayoliy yoki xayoliy voqealarni tasvirlash. Dramalar sahnada, filmda yoki radioda ijro etilishi mumkin. Dramalar odatda chaqiriladio'ynaydiva ularning yaratuvchilarini "dramaturglar" yoki "dramaturglar" sifatida tanilgan. Arastu (miloddan avvalgi 335 y.) Davridan beri ijro etilgan "drama" atamasi yunoncha sârmâa (akt, spektakl) va (harakat qilish, harakatga kirishish) so'zlaridan kelib chiqqan. Dramaning ikkita ramziy niqobi - kulgan yuz va yig'layotgan yuz - qadimgi yunon muzlarining ikkitasining ramzi: Taliya, komediya muzeyi va Melpomene, fojea muzeyi.

Dramani nima shunchalik dramatik qiladi?

Dramaturglar o'zlarining dramalarini dramatik qilish uchun, voqealar rivojlanib borishi bilan tomoshabinlarda keskinlik va kutish hissiyotlarini bosqichma-bosqich shakllantirishga intiladi. Tomoshabinlar "Keyin nima bo'ladi?" va ushbu voqealar natijalarini oldindan taxmin qilish. Masalan, sirda hayajonli yoki kutilmagan avj nuqtasi oshkor bo'lguncha butun syujetda keskin keskinlik paydo bo'ladi.

IV. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

V. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga telegram orqali bog‘lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

40 listdan iborat “Drama” nomli 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo‘ling!
Bizda maktablar uchun quydagи hujjatlар mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to‘garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO‘ ish hujjatlari**
- 11. O‘IBDO‘ ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo‘mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**